

Nr 33*Utlåtande i anledning av motioner angående dispositionen av domänverkets markfond.*

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 286 av herr *Gustafsson, Nils-Eric, m. fl.* och II: 358 av herrar *Jonasson* och *Dockered* har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsam prövning och förslag beträffande sådan ändring av reglerna för dispositionen av domänverkets markfond, att fondens medel må kunna tas i anspråk för inköp av särskilda natur- och fritidsområden samt för ordnande av friluftsanläggningar.

Utskottet. Det i förevarande motioner framställda utredningsyrkandet syftar till att domänverkets markfond skall kunna användas för inköp av särskilda natur- och fritidsområden samt för ordnande av friluftsanläggningar. Det framhålles i motionerna att detta syfte i viss mån redan nu kan beaktas, nämligen om det kan förenas med den för fondens disposition gällande huvudregeln att den inköpta marken skall vara skogbärande eller tjänlig för skogsbörd. Enligt motionärernas mening bör dock reglerna för markfondens disposition ändras så att användning av medlen för naturvårds- och friluftssändamål blir ett huvudsyfte.

Motioner av samma innebörd har de båda senast förflutna åren prövats av riksdagen utan att föranleda någon riksdagens åtgärd. Därvid har bl. a. framhållits (JoU 1966: 24) att domänverket vid sin allmänna inköpsverksamhet bör eftersträva att så långt som möjligt tillgodose det allmänna naturvårdsintresset samt att domänverket också gjort betydande insatser i fråga om naturvården och när det gäller att ställa markområden till förfogande för friluftsliv m. m.

Det beslut som riksdagen innevarande år fattat rörande effektivisering och samordning av statens skogsföretag innefattade bl. a. att markfonden från och med den 1 januari 1969 upplöses och ersätts av en investeringsfond, till vilken bl. a. skall föras medel som frigörs vid försäljning av fast egendom under domänfonden (prop. 1968: 103; JoU 32; rskr. 269). Detta beslut medför inte någon ändring av domänverkets möjligheter att bedriva sådan verksamhet, varom nu är fråga.

Under angivna omständigheter finner utskottet ingen anledning föreslå ändrat ståndpunktstagande från riksdagens sida i förevarande spörsmål. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen lämnar motionerna I: 286 och II: 358 utan åtgärd.

Stockholm den 29 oktober 1968

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Lage Svedberg (s), Hedström (s), Carl Eskilsson (h), Skärman (fp), Hermansson (cp)*, Magnusson (s), Augustsson (s), Lundberg (h), Karl-Erik Eriksson (fp) och Manne Olsson (s);

från a n d r a kammaren: herrar Hansson i Skegrie (cp), Lindström (s)*, Arweson (s), Johanson i Västervik (s)*, Persson i Skänninge (s), Nilsson i Lönsboda (fp), Jonasson (cp), fru Sundberg (h), fru Lindberg (s) och herr Berndtsson (fp).

* Ej närvarande vid justeringen.

Särskilt yttrande

av herrar *Carl Eskilsson* (h), *Hermansson* (cp), *Lundberg* (h), *Karl-Erik Eriksson* (fp), *Hansson* i Skegrie (cp), *Nilsson* i Lönsboda (fp), *Jonasson* (cp), fru *Sundberg* (h) och herr *Berndtsson* (fp), som anförde:

»Såsom framhållits i motionerna I: 286 och II: 358 är det en angelägen uppgift för samhället att medverka till att de stora värden, som naturen representerar i olika avseenden, kan bevaras och komma befolkningen till godo. Särskilt för tätortsbefolkningen är det angeläget, att organiserade rekreativsmöjligheter står till förfogande. Naturvårds- och fritidspolitiken ankommer naturligt på stat och kommun gemensamt. De största kostnaderna avser inköp av naturområden och ordnande av olika friluftsanläggningar. Det är härvid angeläget, att de ekonomiska bördorna inte alltför hårt drabbar kommunerna. En ökad kostnadsdel bör alltså föras på staten.

Detta syfte bör enligt motionerna kunna främjas genom att de vinstmedel, som domänverket uppnått vid markförsäljningar, tas i anspråk för inköp av lämpliga natur- och fritidsområden och i anslutning därtill för ordnande av erforderliga friluftsanläggningar. Vi delar denna uppfattning. Domänverkets markförvärv bör därför hållas inom den förmögenhetsram, som det nuvarande markinnehavet representerar. Målsättningen bör sålunda icke vara att öka statens innehav av skogsmark. Samtidigt står det klart, att domänverket

gjort betydande insatser i fråga om naturvården och markområden till förfogande för friluftsliv.

Geom beslut av årets riksdag skall markfonden upplösas och ersättas av en investeringsfond, till vilken bl. a. skall föras medel, som frigörs vid försäljning av fast egendom under domänfonden. Bestämmelserna om investeringsfonden torde vara så utformade, att de tillåter användning av medlen för inköp av särskilda natur- och fritidsområden samt för ordnande av friluftsanläggningar. Det är all anledning att understryka angelägenheten av att en sådan användning i väsentlig utsträckning kommer till stånd.»